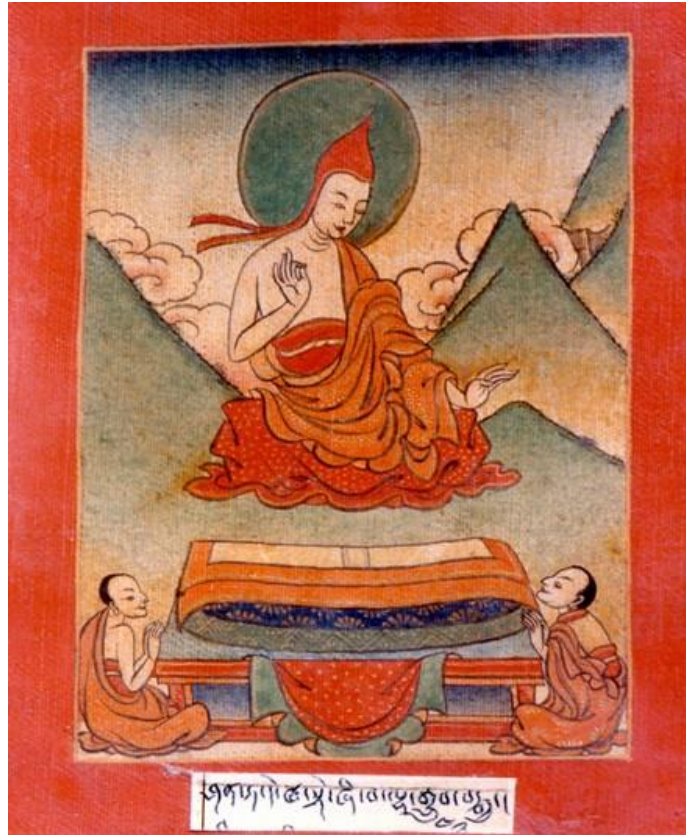

Bí Mật của Tâm Thức

Bản quyền hình ảnh: [Himalayan Art Resources](#)

Chào các bạn gần xa,

Như thường lệ, tôi hi vọng rằng các bạn luôn mạnh khoẻ, an khang và hạnh phúc khi nhận được lời nhắn này. Hôm nay là ngày vía của Đức Liên Hoa Sinh và cũng được gọi là ngày Tredha Tsechu (ngày mồng mười tháng sáu) – là ngày đặc biệt cát tường, do rơi vào tháng Khi cát tường. Đây cũng là dịp ta tưởng niệm ngày Đức Liên Hoa Sinh hoá sinh trong thân Đạo Sư Tsokye Dorje, bên trong một đoá sen nở tại hồ Danakosha và sau đó Ngài đã chuyển Pháp luân cho chư Không Hành trên hòn đảo đó.

Vào ngày cát tường này, tôi muốn chia sẻ với các bạn về bốn câu kệ uyên thâm từ Chương Thứ Năm về chủ đề sự tỉnh giác trong tác phẩm Nhập Hạnh Bồ Tát (*Bodhisattvacharyavattara*) của ngài Tịch Thiên, một trong các bộ luận Đại Thừa.

Đầu tiên:

Như Phật dạy, dù chăm trì niệm,
Và sống khổ hạnh suốt nhiều năm.
Nhưng thực hành với sự phân tâm,
Thì cũng chỉ là điều vô ích. (15)

Vậy nên như Đức Phật đã dạy, điều thiết yếu là chúng ta không để mình phân tâm với các hoạt động thường tục. Thay vào đó, chúng ta cần thay đổi tập khí ấu trĩ của mình và hướng chúng về Giáo Pháp, dù là pháp nào mà chúng ta thực hành. Tâm thể vững chãi và kiên định chính là chìa khoá.

Dù trì tam học văn, tư, tu
Nhưng không màng giữ gìn chánh niệm
Thì như chiếc bình nứt rỉ nước
Tâm trí không đọng lại điều gì. (25)

Sự tỉnh giác chính là phẩm chất giúp chúng ta quán xét tâm mình, để nhận biết được chúng ta có phân tâm hay không, hoặc chúng ta có thực sự thiền hay không. Chánh niệm là gợi nhớ những gì nên làm và không nên làm, nhưng không có sự tỉnh giác, chúng ta khó có thể tinh tấn vì bản thân không biết tâm mình đang làm gì.

Những người đau bệnh không đủ sức,
Hay đủ năng lực giúp đỡ người.
Tâm mà trối buộc bởi vô minh,
Không đủ năng lực hành thiện hạnh. (24)

Khi chúng ta bị phân tâm, thiếu hụt chánh niệm hay sự tỉnh giác thì chúng ta sẽ trở nên vô dụng. Điều này áp dụng với bất kỳ ai trên trái đất này, lang thang trong mê muội và không thể hoàn tất bất cứ việc gì, bởi vì họ thậm chí không nhận thức được việc mình làm. Đó là lý do tại sao tôi muốn nhắc nhở các bạn nên cẩn trọng, không để mình bị sự mê lầm che lối.

Người tìm hạnh phúc, xoá khổ đau
Mà không hiểu được điều bí mật,
Tâm chính là pháp cao cả nhất,
Sẽ trầm luân vô vọng khắp luân hồi. (17)

Điểm mấu chốt của Giáo Pháp là biết được bí mật của tâm thức. Điều này nghĩa là hiểu về tâm, biết cách giúp bản thân không bị phân tâm, điều phục được tâm qua sự tỉnh giác và làm sao để chuyển hoá tâm qua thực hành. Nếu bạn không biết bí mật của tâm, thì dù bạn có mong mỏi hạnh phúc và chấm dứt khổ đau tới đâu, bạn vẫn không thể hạnh phúc và loại bỏ được khổ đau. Để đạt được hạnh phúc thực sự, bạn cần chuyển hoá tâm, vậy nên cần phải biết bí mật của nó. Đây là ý nghĩa đích thực của Chánh Pháp thiêng liêng: không biết bí mật của tâm, bạn không thể hiểu thấu Giáo Pháp.

Vậy nên nhân dịp ngày vía Đức Liên Hoa Sinh lần này, tất cả chúng ta đều cần tìm hiểu về bí mật của tâm thức: nghĩa là học Giáo Pháp thiêng liêng. Các giáo lý của Đức Phật là ánh sáng soi thấu bí mật tâm thức, hiển lộ được tâm là gì, tinh túy thực sự của tâm là gì và chuyển hoá tâm như thế nào. Không có gì ngoài ánh sáng Phật pháp có thể giúp chúng ta soi sáng những bí mật này. Tâm trí có thể ở bên ta thường xuyên nhưng bởi vì chúng ta đang trầm luân trong bóng tối mê lầm, chúng ta không thể nhìn thấy hay hiểu về tâm. Do vậy mà chúng ta cần tới Giáo Pháp thiêng liêng. Đó là lý do mà tại sao chúng ta nói rằng Đức Phật đã dành cho chúng ta sự từ ái bao la nhất.

Hôm nay, để cùng tưởng nhớ về sự từ ái của Đức Phật và sau đó là Đức Liên Hoa Sinh - không có Ngài thì Mật Thừa sẽ không còn tồn tại cho đến ngày nay, và tất cả chư đạo sư gốc và truyền thừa - những người đã hoằng truyền Giáo Pháp thiêng liêng xuống tới chúng ta, do vậy mà tôi gửi tới các bạn bốn câu kệ này của ngài Tịch Thiên.

Với tất cả tình yêu và những lời nguyện cầu của tôi,

Sarva Mangalam.

Phakchok Rinpoche

Ghi chú: Tất cả các câu kệ tiếng Anh được trích dẫn từ *Nhập Hạnh Bồ Tát* của ngài Tịch Thiên (Tái xuất bản), dịch bởi Nhóm Dịch Thuật Padmakara (Boston và London: NXB Shambala, 2011), được dịch sang tiếng Việt bởi Orgyen Thaye.